

Úvodní slovo velvyslance

Vážení čtenáři,
milí přátelé,

s nadcházejícím koncem roku 2018 končí i můj pracovní pobyt v Japonsku. Sluší se tedy poohlédnout se za uplynulými čtyřmi roky a hlavně poděkovat všem za vynikající spolupráci. Moji kolegové

se v průběhu času měnili. Dokončili projekty svých předchůdců a připravují nové. Bylo mi ctí vést české týmy v Japonsku a jsem velmi rád, že jako celek vždy tvořily funkční jednotku.

Rád bych poděkoval politické sekci našeho velvyslanectví za úspěchy v rozvíjení japonsko-českých vztahů. Návštěvy premiéra, ministra zahraničí, průmyslu a obchodu, kultury či školství, ale i předsedy parlamentu a čilá parlamentní diplomacie vytvořily vynikající rámec pro ekonomické aktivity.

V kulturní oblasti se uskutečnilo závratné množství akcí. Konzulární oddělení velvyslanectví se stalo nikdy nekončícím provozem na vydávání víz podnikatelům, vědcům či studentům. Hospodářská sekce zajistila logistickou podporu nespočetných akcí, konaných v prostorách ambasády i mimo ni, jejichž počet a frekvence se po celou dobu mého působení v Tokiu pohybovala na hranici možného. Mimořádně úspěšný byl Rok české kultury v Japonsku (2017) i letošní Rok českého byznysu.

V neposlední řadě patří poděkování sekci obchodně-ekonomické. Stála u zrodu úspěšné akvizice Plzeňského pivovaru koncernem Asahi, rozjela Český festival—akci, na kterou

jen v letošním roce letos zavítalo 15 tisíc návštěvníků, přišla s českou účastí na Foodexu—jednom z nejprestižnějších potravinářských veletrhů v Asii, stejně tak jako na Nanotechu, BIO Japan, Tokyo Game Show, Japan Aerospace a mnoha dalších. Vzniklo skvělé PR České republiky (a jejích báječných lidí) se zřejmým dopadem na ekonomické vztahy. Díky tomu se nám podařilo například dostat až k vedení koncernu Mitsubishi.

S poděkováním nesmím zapomenout ani na širší český tým v Tokiu, který tvoří zastoupení Českých center, CzechInvestu a CzechTourismu, stejně jako japonským partnerům v čele s agenturou JETRO. Neocenitelným pomocníkem a partnerem se stala Česká obchodní a průmyslová komora v Japonsku (CCCIJ), založená v roce 2013.

Díky společnému úsilí vznikl program pracovní dovolené, který mladým Japoncům umožní přivydělat si během cest v Česku a vice versa. Projekt bezpochyby mocně podpoří budoucí podnikatelské „podhoubí“. A konečně byla uzavřena Dohoda o ekonomickém partnerství mezi Evropskou unií a Japonskem, jež na jaře příštího roku přinese největší zónu volného obchodu na světě. Naše dosavadní aktivity tak dostávají ještě hlubší smysl a zcela nový rozměr. Českému byznysu se otevírají nebyvalé příležitosti. Všem našim podnikatelům proto přeji, aby se jich chytili a využili je ve svůj vlastní i náš společný prospěch.

Všem srdečně přeji příjemné prožití konce roku a mnoho úspěchů v Japonsku i kdekoliv jinde ve světě.

Rok českého byznysu předčil veškerá očekávání

S blížícími se svátky se ke svému konci chýlí i Rok českého byznysu v Japonsku. A byl to rok úspěšný. Desítky firem se za naší podpory setkaly s obchodními partnery nejen v Tokiu ale i mimo něj. Z mnoha akcí si připomeňme dvě nejvýznamnější.

Začátkem června pootevřel viceprezident Hospodářské komory Bořivoj Minář s náměstkem ministra zahraničních věcí Martinem Tlapou dveře na japonský trh šestnácti firmám, zejména v oborech s vysokou přidanou hodnotou jako jsou biotechnologie, nanotechnologie, ICT či energetika a obranný průmysl; současně se uskutečnilo již druhé Česko-japonské investiční a podnikatelské fórum.

Na konci září se konal Český festival, kde se již potřetí potkala ekonomická diplomacie s kulturou. A v případě Japonska je tato kombinace velmi účinná. Japonci českou kulturu obdivu-

jí, znají Leoše Janáčka či Antonína Dvořáka, ze spisovatelů je jim blízký Karel Čapek, na jehož dílo k nám přišla zavzpomínat i japonská císařovna. Ale zpět k Českému festivalu. Ten letošní byl díky prestižním prostorům v centru Tokia velmi vydařený, návštěvnost všechny příjemně překvapila, i přes blížící se tajfun Jebi nakonec přišlo 15 tisíc návštěvníků.

S Rokem českého byznysu naše snahy a proaktivní podpora českých produktů na japonském trhu nekončí. Na jaře 2019 vznikne díky Dohodě o ekonomickém partnerství mezi Evropskou unií a Japonskem (EPA) největší zóna volného obchodu na světě. Toho je třeba využít. Naším firmám se otevírají jedinečné příležitosti a exportní potenciál japonského trhu. A Velvyslanectví České republiky v Tokiu bude společně s vámi u toho.

Účastníci podnikatelského a investičního fóra

Český festival 2018

Japonsko stoupá ve světovém žebříčku konkurenceschopnosti

V nejnovějším světovém žebříčku konkurenceschopnosti zemí, který pro rok 2018 zveřejnilo Světové ekonomické fórum v Ženevě, postoupilo Japonsko již na pátou pozici, neboli o tři příčky výše než v loňském roce, čímž byla potvrzena pozice Japonska jako premiového obchodního a investičního partnera. Výše se v letošním žebříčku umístili pouze tradiční šampioni světové konkurenceschopnosti, tedy Spojené státy, Singapur, Německo a Švýcarsko.

Japonsko se zároveň dostalo na druhou příčku mezi asijskými zeměmi, když jej předstihla pouze specifická ekonomika městského státu Singapur. Do první patnáctky na světě se přitom z dynamicky se rozvíjejícího asijského regionu dostaly v r. 2018 už jen Hong Kong (7. místo), Tchajwan (13.) a Korejská republika (15.). Pro srovnání, Česká republika si i letos v tomto žebříčku udržela relativně uspokojivou 29. pozici na světě.

Mezi ukazatele, které pomohly Japonsku vylepšit letošní umístění, lze uvést zejména vysokou míru bezpečnosti země, vysokou kvalitu života a jeho předpokládanou délku, velikost domácího trhu, dopravní efektivitu (a to zejména u železniční

a letecké přepravy), vysokou míru elektrifikace a optického internetového připojení, vysoké výdaje na vědu a výzkum, počet patentových přihlášek nebo vysokou míru úspěšnosti při vymáhání pohledávek. Ke slabším stránkám japonské ekonomiky, které dlouhodobě brání jejímu ještě vyššímu

umístění v globálním srovnání, naopak patří přetrvávající problémy na trhu práce (nízká pracovní mobilita, nízké zapojení žen do pracovního procesu nebo nízké využití zahraniční pracovní síly), poměrně vysoké daňové zatížení práce, složitost celních a daňových sazeb nebo míra rozpočtové transparentnosti.

I přes výše uvedené nedostatky zůstává Japonsko dlouhodobě jednou z ekonomicky nejvyspělejších zemí světa, spolehlivým a lukrativním obchodním partnerem a přes nesporná specifika japonské obchodní kultury velmi atraktivním cílovým trhem. Pro české, potažmo evropské firmy se pak na jaře 2019 stane také partnerem zatíženým daleko menším počtem tarifních i netarifních překážek obchodu, neboť v té době vstoupí v platnost Dohoda o ekonomickém partnerství mezi EU a Japonskem.

Ilustrační foto @ The Tokyo Times

Stárnoucí Japonsko jako příležitost...

Je všeobecně známo, že Japonci se dožívají vysokého věku. V celosvětovém měřítku má Japonsko vůbec nejvyšší věk dožití – v průměru 81 let – a jednu z nejnižších porodností. Populace rychle stárne a ubývá. Během následujících čtyřiceti let se očekává pokles počtu obyvatel z nynějších 127 mil. na 88 mil. Sami Japonci se v tomto negativním trendu snaží nalézt co nejvíce příležitostí.

...pro společnost

Má-li Japonsko s Českou republikou něco společného, je to velmi nízká nezaměstnanost, zejména právě i díky rychle stárnoucí populaci. Společnost se proto otevírá cizincům. Vláda počítá s příchodem až stovek tisíc zájemců zejména do zemědělství, stavebnictví, zdravotní péče či pohostinství. V dubnu roku 2019 vznikne nová vládní agentura, která bude mít management přicházejících na starosti, současně se více zaměří i na nelegální zaměstnávání cizinců či soužití Japonců s přistěhovalci.

Ilustrační foto @ The Telegraph

...pro inovace

Paralelně se zájmem o cizince na pracovním trhu pokračuje Japonsko v robotizaci a digitalizaci. Kolem roku 2020 počítá s komerčním spuštěním sítě páté generace (5G), přičemž by mělo dojít k rozvoji internetu věcí (IoT), vzdálené lékařské péče či samořizovaných vozidel. V rozpočtu na příští rok jsou již alokovány prostředky na vývoj nového telekomunikačního standardu, který by měl 5G nahradit kolem roku 2025.

Českým univerzitám a výzkumným institucím se v tomto kontextu nabízí prostor pro spolupráci ve vědě a vývoji. Obrově perspektivní jsou mimo již zmíněných informačních a telekomunikačních technologií zejména moderní materiály, fotonová fyzika, biomedicínský výzkum, nanotechnologie či výzkum poruch spánku.

...pro podnikání

Z pohledu soukromého sektoru nabízí stárnoucí populace nebyvalé podnikatelské příležitosti. Japonský trh je obrovský. Nejenže mají starší lidé naspořeny finanční prostředky, ve

většině případů jsou navíc připraveni je za zboží a služby i utrácet. V případě seniorů skýtá ze zřejmých důvodů největší potenciál zdravotnický a farmaceutický průmysl společně se zemědělstvím a potravinářstvím.

Ve zdravotnictví jsou perspektivní veškeré digitální technologie, včetně zařízení, která jsou schopna pacienta průběžně monitorovat, aniž by byl upoután na lůžko, a přivolat pomoc v případě potřeby, či robotických řešení, jež mohou přispět k mobilitě klientů či jakkoliv usnadnit práci pečovatelským a zdravotnickým personálům.

Co se týče potravin, roste zájem například o doplňky stravy nutričně bohaté na bílkoviny a další složky, jež v pokročilém věku podporují svaly i celkovou vitalitu organismu. Vítány jsou moderní technologie jako potraviny tištěné na 3D tiskárnách, které mohou zmírnit potíže starších lidí se žvýkáním či polykáním pomocí speciálně texturovaných povrchů.

Bavíme-li se o zboží a službách pro seniory (nejen) na japonském trhu obecně, už dávno nejde pouze o dožití se co nejdéle, ale o kvalitu života. Starší lidé chtějí zůstat v kontaktu se svojí rodinou, přáteli, být zapojeni do dění kolem sebe. Rychlá a spolehlivá diagnostika, účinné a dostupné léky či zdravotní péče zůstane v popředí zájmu stárnoucí populace, cokoliv však přispěje k aktivnímu a kvalitnímu důchodovému věku, je předurčeno k úspěchu.

Japonsko si potřeby stárnoucí populace uvědomuje a se soukromou sférou aktivně spolupracuje. V říjnu se v Tokiu uskutečnily „týdny inovací ve zdravotní péči“ (*Healthcare Innovation Weeks*), během nichž se konala řada přednášek, seminářů či veletrhů, včetně BioJapan či CEATEC, kterých se s podporou Velvyslanectví ČR v Tokiu již tradičně účastní i české firmy. Odvětví zaměřené na seniory je velmi progresivní, plynou do něj obrovské finanční prostředky. Účast českých firem a institucí na těchto veletrzích a jejich pronikání na japonský trh je tak i do budoucna velmi perspektivní.

Aktivní ekonomická diplomacie v praxi

Česká technologická mise (21. – 25. května)

Letošní technologická mise českých firem do Japonska byla zaměřena na optiku, fotoniku, optometriku a laserové technologie. Její program byl připraven ve spolupráci agentury CzechInvest a Velvyslanectví České republiky v Tokiu, finančně byla podpořena v rámci Projektů na podporu ekonomické diplomacie (PROPED). Prezentace možné spolupráce na výzkumných a průmyslových projektech proběhla přímo v sídlech předních japonských firem zaměřených zejména na výrobu přístrojové techniky a elektroniky.

Tokyo Game Show 2018 (20. – 23. září)

České firmy a herní studia se ve spolupráci s českým velvyslanectvím a agenturou CzechInvest zúčastnily firemní expozice na veletrhu Tokyo Game Show 2018. Jeden z největších asijských herních veletrhů na výstaviště Makuhari Messe každý rok přiláká více než 250 000 návštěvníků. V rámci české účasti, finančně podpořené v rámci PROPED, se potenciálním japonským zákazníkům představilo pět českých firem. Samostatně, resp. ve spolupráci se svými japonskými partnery se veletrhu zúčastnila další dvě česká herní studia.

Tourism Expo Japan 2018 (20. – 23. září)

Na výstavišti Tokyo Big Sight se uskutečnil další ročník mezinárodního veletrhu cestovního ruchu Tourism Expo Japan 2018. Veletrh se skládal ze dvou dnů určených odborné veřejnosti, v jejichž rámci proběhly odborné semináře, B2B jednání a prezentace pro média, a z víkendových dvou dnů plně věnovaných prezentacím pro širokou veřejnost. Česká republika se na veletrhu prezentovala expozicí na ploše 27 m², zorganizované tokijskou kanceláří agentury CzechTourism za podpory ZÚ Tokio a finanční podpory PROPED.

BIO Japan 2018 (10. – 12. října)

Nejdůležitější japonský veletrh a konference v oboru biotechnologií, BIO Japan, se konal na výstavišti Pacifico Yokohama nedaleko Tokia. V rámci české expozice, zorganizované ZÚ Tokio a CzechInvest Tokio a finančně podpořené v rámci PROPED, se BIO Japan letos zúčastnilo sedm českých firem a institucí. Prestiž české expozici dodal také

Ministr Plaga otevřel českou expozici na BIO Japan

ministr školství, mládeže a tělovýchovy Robert Plaga, který během své pracovní cesty český stánek slavnostně otevřel.

Podnikatelská mise ICT firem (10. října)

V reprezentačních prostorách ZÚ Tokio v Tokiu se u příležitosti podnikatelské mise firem z oblasti internetu věcí (IoT) ze zemí V4 do Japonska uskutečnila slavnostní recepce. Tuto misi, primárně cílenou na účast na mezinárodní oborové konferenci a veletrhu CEATEC 2018, připravila japonská agentura na podporu obchodu JETRO. Podnikatelské mise z tohoto velmi perspektivního oboru se zúčastnilo celkem deset firem ze zemí V4, mezi nimi tři z České republiky.

Prezentace softwarové firmy Memsource (19. října)

V prostorách ZÚ Tokio se uskutečnila prezentace české softwarové firmy Memsource, které se zúčastnilo více jak 80 hostů z řad místních překladatelů a překladatelských agentur. Software firmy Memsource výrazně zkracuje dobu potřebnou pro překlad a zvyšuje kvalitu samotného překladu. V Japonsku těchto služeb využívá například významná překladatelská agentura Honyaku Center.

Fórum o cirkulární ekonomice (22. – 24. října)

Druhé Světové fórum o cirkulární ekonomice přilákalo do Jokohamy návštěvníky z více než 70 zemí světa, včetně českých firem Nafigate a ERC-TECH. Tito čeští inovátoři se akce zúčastnili v rámci podnikatelské mise pořádané EU-Japan Centre for Industrial Cooperation, aby nejen svým potenciálním obchodním partnerům představily unikátní česká řešení – Nafigate v oblasti biotechnologií, ERC-TECH ve stavebnictví.

České jaderné technologie (1. listopadu)

Ve spolupráci ZÚ Tokio a Centra výzkumu Řež (CVR) se uskutečnil v prostorách ZÚ prezentační seminář o aktuálních technologiích a možnostech spolupráce s japonskými partnery v oblasti bezpečného provozu jaderných elektráren, prevenci jaderných katastrof i o možnostech další spolupráce při odstraňování následků jaderné havárie v elektrárně Fukushima Daiichi z roku 2011.

Ministr Plaga otevřel českou expozici na BIO Japan

Dohoda o vízech k pracovní dovolené

Začátkem listopadu vstoupila v platnost dohoda o vízech k pracovní dovolené mezi Českou republikou a Japonskem. Mladým lidem ve věku 18 – 30 let tak bude dána možnost pobývat na území druhého státu po dobu maximálně jednoho roku s výhodou, že budou moci pracovat, a získat tak finanční prostředky ke krytí nákladů. Udělené vízum pro ně bude současně pobytovým titulem i pracovním oprávněním.

Díky těmto jednodušším pravidlům budou moci mladí lidé nejen důkladně poznat zemi, její kulturu a obyčej, ale i její pracovní prostředí. Stejně tak se mohou případně naučit či zdokonalit v japonštině, resp. češtině.

"Nejen s ohledem na studium japonologie, ale třeba i na pracovní příležitosti ve více než dvou stech japonských firmách v České republice, se mladým lidem naskytá skutečně mimořádná příležitost k získání zkušeností přímo v Japonsku."

"Nejen s ohledem na studium japonologie, ale třeba i na pracovní příležitosti ve více než dvou stech japonských firmách v České republice, se mladým lidem naskytá skutečně mimořádná příležitost k získání zkušeností přímo v Japonsku."

v České republice, se mladým lidem naskytá skutečně mimořádná příležitost k získání zkušeností přímo v Japonsku," komentuje tento projekt velvyslanec v Tokiu Tomáš Dub.

Informace k podávání žádostí japonských občanů o česká víza k pracovní dovolené jsou k dispozici na internetových stránkách Velvyslanectví České republiky v Tokiu v japonské jazykové mutaci. Pro podrobnější informace o způsobu, kterým budou čeští občané moci žádat o japonská víza k pracovní dovolené, a k režimu vstupu a pobytu na území Japonska

je nutno se obracet na japonské úřady (například na Velvyslanectví Japonska v Praze).

Když se kultura potká s ekonomickou diplomacií

15 tis. návštěvníků 600 m²
27 hodin 28 seminářů
22 koncertů 20 firem

Již potřetí přinesl Český festival širokou nabídku české kultury, tradic a produktů do největší světové metropole, tentokrát do prestižních prostor kulturního centra Harajuku Quest Hall, ležícího v jedné z nejživějších částí Tokia. Nebyvalý zájem široké japonské veřejnosti předčil veškerá očekávání pořadatelů.

„Zájem o Český festival nás příjemně překvapuje. Letos jsme se rozhodli o trojnásobné navýšení kapacity, které umožnilo návštěvníkům příjemnější a pohodlnější zážitek z nabízeného programu i vystaveného zboží,“ pochvaluje si návštěvnost český velvyslanec v Japonsku Tomáš Dub a dodává: „Český festival v Tokiu představuje ideální propojení kultury, tradic a aktivní ekonomické diplomacie, což v japonských podmínkách funguje možná více než jinde ve světě.“

CZECH
festival
© Jiří Votruba

video z festivalu